

EXPUNERE DE MOTIVE

Regulile de origine a mărfurilor reprezintă un instrument important de politică comercială în procesul de negociere și aplicare a acordurilor bi și multilaterale privind crearea zonelor de comerț liber. Preferințele convenite între părți prin astfel de înțelegeri internaționale se acordă numai în situația în care mărfurile care fac obiectul schimburilor comerciale îndeplinesc criteriile stabilite prin protocoalele privind regulile de origine, anexe la respectivele înțelegeri.

În relațiile dintre țările asociate și Uniunea Europeană (UE), aceste reguli fac obiectul Protocolului nr.4, anexă la Acordurile Europene de asociere.

În contextul realizării unui spațiu larg de comerț liber în Europa, Comisia Europeană, ca reprezentant al UE, țările membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS): Norvegia, Elveția, Islanda și Liechtenstein și țările asociate la UE: România, Polonia, Ungaria, Republica Cehă, Republica Slovacă, Slovenia, Bulgaria, Letonia, Lituania și Estonia au convenit să unifice regulile de origine aplicabile în comerțul dintre ele. În acest scop, a fost elaborat un Protocol comun privind regulile de origine, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1997, iar aplicarea s-a făcut față de acele țări cu care au fost încheiate acorduri de comerț liber. La 1 ianuarie 1999 Turcia s-a integrat în acest sistem cunoscut sub numele de "cumul de origine pan-european".

Față de regulile existente anterior, introducerea principiului cumulului pan-european de origine al mărfurilor facilitează cooperarea economică și schimburile comerciale între țările respective.

În relațiile cu UE, noul Protocol nr.4 privind definirea noțiunii de produse originare și metodele de cooperare administrativă, anexă la Acordul European de asociere a României la UE, a fost adoptat și ratificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/ 1997, aprobată prin Legea nr.51/1997.

După punerea în aplicare a cumulului pan-european, țările participante au formulat o serie de propuneri cu caracter tehnic, pentru îmbunătățirea

funcționării acestuia, care au fost examinate și convenite în cadrul unor reuniuni multilaterale ce au avut loc în anii 1998, 1999 și 2000.

În relațiile cu UE, aceste amendamente convenite au intrat în vigoare prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.71/1998, publicată în Monitorul Oficial al României nr.518 din 30 decembrie 1998 și aprobată prin Legea nr.58/1999, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.190/1999, publicată în Monitorul Oficial al României nr.599 din 8 decembrie 1999 și aprobată prin Legea nr.187/2000 și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.275/2000, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 677 din 19 decembrie 2000 și aprobată prin Legea nr.34/2001.

Practica reuniunilor multilaterale consacrate amendării anuale a protocoalelor de origine în scopul ameliorării funcționării acestora a continuat și în cursul anului 2001. Pe parcursul acestui an au fost convenite următoarele:

A. Consolidarea protocolului

Numărul mare de amendamente aduse Protocolului nr.4 de-a lungul anilor au condus la existența mai multor documente de origine, fapt ce a determinat dificultăți în administrarea și utilizarea prevederilor acestui protocol. Înțelegând utilitatea și funcționalitatea existenței unui singur document de origine care să conțină toate amendamentele convenite până în prezent, țările participante la cumulul de origine pan-european au decis consolidarea Protocolului nr. 4.

B. Amendarea protocolului

S-a hotărât ca documentul consolidat să cuprindă, pe lângă amendamentele aduse protocolului în perioada 1998–2001, și unele modificări convenite pentru anul 2002.

Amendamentele se referă la:

Articolul 15

Așa cum a fost convenit anul trecut, la 31 decembrie 2001 își încetează valabilitatea prevederile punctului 6 al articolului 15, care se referă la aplicarea excepției de la regula non-drawback. Exceptarea de la această

regulă a fost convenită la intrarea în vigoare a noului Protocol nr.4, în anul 1997 și inițial s-a hotărât ca ea să funcționeze doar până la 31 decembrie 1998. Pe parcursul anilor, la propunerea unor țări, printre care și România, s-a decis extinderea termenului de aplicare a excepției de la regula non-drawback, ultimul termen acceptat fiind 31 decembrie 2001. Renunțarea la practicarea sistemului de draw-back între țările participante la cumulul de origine pan-european reprezintă un pas important în asigurarea unei mai bune funcționări a regulilor sistemului de cumul, conduce la dezvoltarea și intensificarea relațiilor comerciale dintre părți și constituie un pas important în procesul de integrare europeană.

Anexa II a Protocolului

Modificările vizează introducerea amendamentelor aduse Sistemului Armonizat de codificare și clasificare a mărfurilor aplicabile de la 1 ianuarie 2002 și a unor reguli de origine mai clare, mai flexibile și ușor de respectat pentru operatorii economici. Acestea au luat în considerare schimbările apărute în procesele tehnologice la care sunt supuse unele materii prime, schimbări ce au necesitat corectarea listei de operațiuni și procese care aplicate unui material neoriginar îi conferă caracterul de originar.

Alte amendamente

În articolele 3, 4, 12, 17, 18, 19 și 30, precum și în anexele protocolului au fost propuse anumite amendamente de natură tehnică pentru a corecta anumite disfuncționalități apărute între diferitele versiuni lingvistice.

Modificările aduse Protocolului de origine a mărfurilor nu ridică probleme de fond care să nu poată fi acceptate de către partea română și nu crează dificultăți în punerea lor în aplicare de către autoritățile competente.

În relațiile dintre UE și țările asociate, inclusiv România, noul document de origine va face obiectul, conform prevederilor Acordurilor Europene de asociere, unor decizii ale Consiliilor de Asociere dintre UE și fiecare din țările în cauză. În acest sens, părțile urmează să aprobe noile documente, conform procedurilor lor interne.

Conform celor convenite între țările participante la cumulul de origine pan-european, Protocolul nr. 4 amendat (sau documentul echivalent acestuia

din celelalte acorduri de comerț liber) urmează să intre în vigoare simultan la 1 ianuarie 2002 în toate țările.

Având în vedere faptul ca România este singura țară a carei legislație internă nu permite aplicarea provizorie a unui astfel de document, este necesar ca Protocolul respectiv să fie ratificat în timp util, în vederea intrării în vigoare la data convenită. În caz contrar, România riscă să se singularizeze în raport cu celelalte țări asociate care au negociat modificările respective și să creeze impresia ca nu avansează în același ritm în procesul de armonizare a legislației sale cu cea a UE.

Prevederile Protocolului nr.4, care reglementează raporturile României cu UE, urmează să se regasească și în protocoalele similare anexe la acordurile de liber schimb încheiate de România cu țările AELS, cu țările CEFTA și cu Turcia și vor fi introduse în cadrul acordurilor în curs de negociere cu țările baltice.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru ratificarea Protocolului referitor la definirea noțiunii de "produse originare" și metodele de cooperare administrativă, anexă la Acordul European instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

